

Het Sliedrechts dialect (294)

publicatie van de

Oudheidkundige Vereniging "Sliedrecht"

D'N OORLOG BEGINT

" 't Is in de lente van negentienveertig. 't Lôôpt tege pinkstere. 't Is een mooi voorjaer, de bôdme zitte al vol mè blaore. Duitsland is bekant met d'n hêêle wereld in oorlog. Wij zijn d'r tò nog toe buite gebleve. Wij zijn aaltijd neutraol hee, zegge ze. 't Leger is wel peraot hoor, want 'r is al zôwat 'n haalf jaer mobelesaosie. Aales over d'n oorlog leze me in de krant en 's aeves hore we 't op de raadio. Mor we denke, zôiets beurt bij ons niet. 'k Denk dà me 't gewoon nie wouwe glôôve. Net as med 'n ongeluk. Denk ie ok dat 't allêên mor bij 'n aander beurt. Met de pinkstere zouwe me lozjees krijge. Tante Jans en ome Leen weune in de buurt van Amsterdam. Die komme zô nou en dan wel 's een paor daechies naer d'n dijk. Hullieze êênigste zeun is onder dienst bij de merine in Den Helder. Met de pinkstere is tie nie thuis, want aale verlove zijn ingetrokke.

Aarg bedrijvig

'k Verheug me op de gaste. Tante Jans is 'n gezellige praotster. D'r kwebbel stao gêên ôôgenblik stil. As ze wakker wordt begint ze al, en dat gaot d'n hêêle dag zô deur. Aarg vermoeiend? Belnêënt, ze hêt 'r zelf een dot plezier om en ze laet onderwijl d'r hande wappere. Ze is kort en dik en aarg bedrijvig. Aale mogelijke waarksies neemt ze uit hande. Ze is gek op de kaainder en die weer op heur. Ze is t'r hêêl d'n dag mee in de weer. Ome Leen is een rustige man. Of is tie zô rustig geworre? As ze bij ons 's aeves naer 't zolder gaon, neem ze de po mee en 'n glas waoter. Die plee van jullie is me veuls te wijd weg, zô midde in de nacht, zeet ze. Ome Leen vroeg 's of ze dat glas waoter mor nie gelijk in de pot wou gooie. Dat lekend hum eenvoudiger. En wij vroge ons aaige af of ze met heur feguur d'r aai'lijk wel op paste. Tante lacht overal om en gaot 'r aaige gang. As ze komme met de pinkstere zà 'k 's wat meer waark van 't ete maoke en tante Jans zal 'n appeltaort meebrengre. Jaot, bakke kan ze as de beste! Een week van tevore hà 'k een nieuwe zeumermantel gekocht. Een lichtgrijze, aarg wijd, zôas toe mode was. Ze noemde dat een swegger. Een grôôte donkerblaaue hoed d'r bij. 't was net een omgekeerde koekepan med 'n bossie peelof. Aales bij mekaor zag 'k die zondaeg wel zitte.

Vrijdag tien maai

Mor dan wordt 't vrijdag tien maai. Voor dag en daauw is iederêên in de buurt wakker. 't Daovert van de lêêg vliegende vliegtuige. Veulal is 't haoekruis te zien. We hebbe mor 'n aarmzaolig bietjie voorlichting gehad voor as 't zô veer zou zijn. Ja, onder de trap gaon zitte bij 'n luchtaanval en een emmertie zand op zolder. En zurge dà je 'n bietjie gehamsterd had. In onze onnôôzelhaaid liepe me in onze nachponne d'n dijk op. Tò dat 'r iemand zee: zet de raadio 's aan! Dan hore me dat de Duitsers ons land aanvalle en d'r bij de grens hard gevochte wordt. In onze omgeving komme parresutiste naer beneejene. En dan gebeut 'r in die vier

daege zô veul, dà je een hêel boek nôôdig zou hebbe om 't op te schrijve. 't Leve van aale dag leg hêemel plat. De sirenes loeie onophouwelijk.

Hoe je die daege deurkomt kà je faai'lijk nie goed onder woorde brenge. Mor as de strijd gestaakt wordt, hebbe ze de spoorbrug opgeblaeze en is Alblasserdam gebomberdeerd. Langs de Graef is aarg gevochte en de ponte naer Dordt hebbe ze laete zinke. In 't hêele land is een grôôte verwoesting aangericht. Rotterdam is een grôôte uitgebrande puinhôöp. Mor 't verlies van zôôvel mense weeg toch 't zwaerst!

Puin ruime en weeropbouw

As in die zeumer 't leve weer 'n klaain bietjie op gang is gekomme, dan komme tante Jans en ome Leen tò nog lozjeere. D'r zeun die bij de merine is, is met de koningin mee naer Engeland. Dat is aales wà ze tò nog toe van 'm wete. Laeter komt 'r bericht viao de Engelse raadio dat de bemanning van dat schip vaailig in Engeland is. Vijf jaer laeter komt ie op bezoek bij z'n ouweloï en breng z'n Engelse vrouw en kaaind mee. Hij hêt daer in Engeland een bestaon opgebouwd. Die zeumer van veertig wordt 'r êên van puin ruime en een aanvang maoke met de weeropbouw, en we zalle voortaan onder de bezetting motte leve. Dat zalle vijf zwaere jaere worde, mor dat dring eerst mor langzaam tot ons deur. Aan êênig verzet zijn me die zeumer nò nie toe. De mense zijn nog veuls te verbijsterd deur 't grôôte lêêd dat over ons volk is gekomme. Mor 't verzet komt 'r wel en nae vijf benauwde jaere gaot op koninginnedag de vlag weer uit!

Dank U wel Mevr. B. voor dit persoonlijke verhaal!

Reacties: R.Buizert. Weresteijn 1. Tel.01840- 12035.

K. Lissenburg- v. Genderen. Weresteijn 72. Tel.01840- 15368.